



بررسی رابطه

اعتیاد سرپرست خانوار بر چگونگی جامعه پذیری فرزندان

استاد راهنما : جناب آقای دکتر حسین یحیی زاده

استاد مشاور: جناب آقای دکتر سعیدی

استاد داور: جناب آقای دکتر سید احمد حسینی

دانشجو : حسین توکلی اندبیل

رشته تحصیلی : مددکاری اجتماعی

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد

تقدیم به:

همسر فداکارم که همواره در انجام این کار تحقیقی مشوق و همراه من بود.

سپاس ویژه

در اینجا جای دارد از اساتید فرزانه و ارزشمندی که مرا در انجام این پژوهش یاری داده اند و با راهنمایی بی دریغ و صمیمانه این عزیزان بود که بنده توانستم این کار پژوهشی را به اتمام برسانم، تشکر و قدردانی نمایم. اساتیدی که شاگردی آنها را افتخار و سعادت بزرگی برای خود می دانم از جمله این اساتید، جناب آقای دکتر حسین یحیی زاده که هیچوقت راهنمایی های صمیمانه و بی غل و غش خود را از ما دریغ نکردند و همواره و در تمام اوقات با گشاده رویی با من برخورد نمودند و حقا که طرز برخورد و اخلاق این استاد فرزانه برای من الگو و سرمشق می باشد، از جناب آقای دکتر سید احمد حسینی که در تمام اوقات برایمان به عنوان یک الگو و تکیه گاه بودند و بنده افتخار شاگردی در پیش این استاد فرزانه را داشته ام و جناب آقای دکتر سعیدی که در طول انجام این پژوهش به عنوان استاد مشاور بنده بودند و در زمینه انجام این کار پژوهشی راهنمائیهای بی دریغ خویش را از ما دریغ ننمودند. همچنین جای دارد در این میان از جناب آقای دکتر هزار جریبی ریاست محترم دانشگاه که در خصوص این مدت زحمات زیادی را برای ما کشیده اند تشکر و قدر دانی نمایم.

همچنین جای دارد از کارکنان مراکز **NGO** سازمان بهزیستی استان اردبیل که در هنگام جمع آوری اطلاعات و انجام این کار پژوهشی با بنده همکاری نمودند تشکر و قدردانی نمایم.

چکیده

مسئله اعتیاد به مواد مخدر یکی از بزرگ ترین بلاهای اجتماعی قرن حاضر می باشد که بسیاری از اقشار جامعه به گونه ای با آن درگیر هستند به گونه ای که اثرات مخربی را بر پیکره جامعه و خانواده وارد کرده است. شیوع این پدیده نگران کننده باعث شده است که بشر به این فکر بیفتد که براستی چه زمینه و بسترهایی در جامعه موجب گرایش به سوء مصرف این مواد و افزایش شیوع آن خصوصاً در میان افراد می شود و مصرف این مواد چه تأثیری بر پیکره خانواده بر جای می گذارد؟

پژوهش حاضر از جمله تحقیقات همبستگی است که سعی دارد به بررسی رابطه اعتیاد سرپرست خانوار با چگونگی جامعه پذیری فرزندان در شهرستان اردبیل بپردازد. از این رو سعی کرده است به این سوالات پاسخ دهد که: آیا اعتیاد سرپرست خانواده با چگونگی جامعه پذیری فرزندان رابطه دارد؟ اگر پاسخ مثبت است این مسئله تا چه حد در جامعه پذیری فرزندان مؤثر است؟

گرد آوری اطلاعات در این پژوهش به وسیله پرسشنامه انجام گردیده است. روش نمونه گیری در این پژوهش بصورت سر شماری در مقطع زمانی انجام شده است. حجم نمونه ها در این تحقیق دو جمعیت آماری تقریباً همسان ۷۰ نفره تحت عنوان گروه اصلی (فرزندان خانواده هایی که پدرشان اعتیاد داشتند) و گروه مقایسه (فرزندان خانواده هایی که پدرشان اعتیاد نداشتند) بود که پرسشنامه ها توسط این افراد تکمیل گردیده است.

این پژوهش در دو سطح توصیفی و تبیینی انجام گردیده است که از جداول فراوانی یک بعدی و از آماره های میانه، مد، میانگین و غیره برای توصیف متغیرها بهره گرفته شده است و برای تبیین

و آزمون چگونگی رابطه میان متغیر مستقل و متغیرهای وابسته با توجه به اسمی بودن متغیر مستقل و ترتیبی بودن متغیرهای وابسته، از جداول دو بعدی برای طبقه بندی، از نمودارها برای نمایش داده ها، از آزمون های χ^2 دو (X²) برای نشان دادن تفاوت معنادار بین دو متغیر، برای اندازه گیری شدت ارتباط از ضریب توافق V کرامر و برای روایی و اعتبار سنجی پرسشنامه پژوهش از ضریب آلفا استفاده شده است.

یافته های به دست آمده از این پژوهش نشان می دهد که بین اعتیاد پدر یا سرپرست خانواده با چگونگی جامعه پذیری فرزندان رابطه وجود دارد. بنابر این می توان گفت اعتیاد پدر می تواند با جامعه پذیری نامطلوب فرزندان رابطه تنگاتنگی داشته باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱- فصل اول: کلیات پژوهش	
۱-۲	۱ + - مقدمه.....
۲-۴	۲ + - بیان مسأله.....
۴-۶	۳ + - انگیزه پژوهشگر.....
۶	۴ + - هدف اصلی پژوهش.....
۶-۷	- اهداف فرعی پژوهش.....
۷-۸	۵ + - اهمیت و ضرورت پژوهش.....
۸-۱۰	۶ + - فایده پژوهش.....

۲- فصل دوم: ادبیات پژوهش

۱۲	۱-۲-۱ - مقدمه.....
۱۲-۱۵	۲-۲-۲ - تاریخچه اعتیاد و سوء مصرف مواد مخدر در جهان.....
۱۵-۱۹	۲-۳-۲ - تاریخچه اعتیاد و سوء مصرف مواد مخدر در ایران.....
۱۹	۴ + - انواع مواد مخدر و اثرات آن.....

- ۱ ۴ ۴ - داروها و مواد مخدر (افیونها)..... ۲۰
- ۲ ۴ ۴ - حشیش و ماری جوانا..... ۲۰-۲۲
- ۳ ۴ ۴ - کوکائین..... ۲۲
- ۴ ۴ ۴ - داروهای محرک و هیجان آور (داروهای روانگردان)..... ۲۳
- ۵ ۴ ۴ - مایعات تبخیر شونده و محلولها..... ۲۴
- ۵ ۴ - پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی اعتیاد..... ۲۴-۲۶
- ۶ ۴ - اعتیاد سرپرست و تبدیل خانواده به خانواده زیستی..... ۲۶-۲۷
- ۷ ۴ - اعتیاد سرپرست و نابسامانی خانوادگی..... ۲۷-۲۸
- ۸ ۴ - اعتیاد سرپرست و جامعه پذیری فرزندان..... ۲۸-۲۹
- ۹ ۴ - اعتیاد پدر یا سرپرست خانواده و روابط اجتماعی اعضاء خانواده..... ۲۹-۳۰
- ۰۱ ۴ - اعتیاد و بزهکاری..... ۳۰
- ۱۱ ۴ - مبانی نظری پژوهش..... ۳۰-۳۱
- ۱ ۴ ۱+ - نظریه کنش متقابل نمادین..... ۳۱-۳۲
- ۲ ۴ ۱+ - نظریه ساختار گرایی کارکردی..... ۳۲-۳۴
- ۳ ۴ ۱+ - رویکرد آسیب شناسی اجتماعی..... ۳۴-۳۵

- ۴ ۱۴ ۴ - رویکرد بی سازمانی اجتماعی..... ۳۵-۳۶
- ۴ ۱۴ ۵ - نظریه بی هنجاری امیل دورکیم..... ۳۶-۳۷
- ۴ ۱۴ ۶ - نظریه خودآینه ای کولی..... ۳۷-۳۸
- ۴ ۱۴ ۷ - نظریه انزو اطلبی مرتون..... ۳۸-۳۹
- ۴ ۱۴ ۸ - نظریه پیوند افتراقی..... ۳۹-۴۲
- ۴ ۱۴ ۹ - نظریه انگ زنی یا برچسب زنی..... ۴۲-۴۳
- ۴ ۱۴ ۰۱ - نظریه انتقال فرهنگی..... ۴۳-۴۴
- ۴ ۱۴ ۱۱ - نظریه کنترل اجتماعی..... ۴۴-۴۵
- ۴ ۱۴ ۲۱ - الگوی رشد اجتماعی..... ۴۵-۴۶
- ۴ ۲۱ - نظریات روانشناسی..... ۴۶
- ۴ ۲۴ ۱ - جامعه پذیری و ساختار شخصیت انسان از دیدگاه فروید..... ۴۷-۴۹
- ۴ ۲۴ ۲ - نظریه واتسون..... ۴۹
- ۴ ۳۱ - دیدگاههای شناختی - رفتاری - عاطفی..... ۵۰
- ۲-۱۲-۱ - الگوی عمل مستدل..... ۵۰-۵۱
- ۲-۱۲-۲ - نظریه یادگیری اجتماعی _ شناختی..... ۵۱-۵۲

- ۵۲-۵۳ نظریه یادگیری اجتماعی.....۲-۱۲-۳
- ۵۳ دیدگاه‌های مبتنی بر ویژگی‌های درون فردی.....۲-۱۴
- ۵۳-۵۴ مدل بوم‌شناسی اجتماعی.....۲-۱۴-۱
- ۵۴-۵۵ الگوی تحقیر خود.....۲-۱۴-۲
- ۵۵-۵۶ یادگیری اجتماعی چند مرحله‌ای.....۲-۱۴-۳
- ۵۶-۵۷ نظریه تعامل خانواده.....۲-۱۴-۴
- ۵۷ نظریه‌های یکپارچه‌نگر.....۲-۱۵
- ۵۸ نظریه رفتار مشکل.....۲-۱۵-۱
- ۵۸-۵۹ نظریه گروه همسالان.....۲-۱۵-۲
- ۵۹-۶۰ الگوی آسیب‌پذیری.....۲-۱۵-۳
- ۶۰ نظریه تفسیر انتخاب عقلایی.....۲-۱۵-۴
- ۶۰-۶۱ نظریه و تئوری سیستمها.....۲-۱۶
- ۶۱-۶۴ مروری بر پژوهش‌های انجام شده در ایران.....۲-۱۷
- ۶۴-۶۷ مروری بر پژوهش‌های انجام شده در جهان.....۲-۱۸
- ۶۸-۶۹ نقش مددکار.....۲-۱۹

۲-۲۰- فرضیه های پژوهش

- ۲۰-۲۰-۱- فرضیه اصلی پژوهش..... ۶۹
- ۲۰-۲۰-۲- فرضیه های فرعی پژوهش..... ۷۰
- ۲۰-۲۱- چارچوب نظری پژوهش..... ۷۱-۷۲
- ۲۰-۲۲- الگوی نظری پژوهش..... ۷۳

۳- فصل سوم: روش شناسی پژوهش

- ۳ ۱- مقدمه..... ۷۵
- ۳ ۲- روش پژوهش..... ۷۶
- ۳ ۳- جامعه آماری..... ۷۶-۷۷
- ۳ ۴- شرح موسسه..... ۷۷-۷۸
- ۳ ۵- روش نمونه گیری و حجم نمونه..... ۷۸
- ۳ ۶- نحوه جمع آوری داده ها..... ۷۸-۷۹
- ۳ ۷- روش آزمون پایایی پرسشنامه نهایی..... ۷۹-۸۰
- ۳ ۸- آزمون روایی یا اعتبار سنجی پرسشنامه..... ۸۰
- ۳ ۹- روش تجزیه و تحلیل داده ها..... ۸۰
- ۳ ۱۰- تعریف مفاهیم اصلی پژوهش..... ۸۱

۱-۱۰-۳- تعریف نظری و عملیاتی متغیر وابسته..... ۸۲-۹۰

۲-۱۰-۳- تعریف نظری و عملیاتی متغیر مستقل..... ۹۱-۹۲

۴- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل آماری داده ها

۱- ۴- مقدمه..... ۹۴

۲- ۴- توصیف جداول آماری یک بعدی..... ۹۵-۱۲۲

۳- ۴- توصیف و تبیین جداول آماری دو بعدی..... ۱۲۳-۱۳۸

۴- ۴- محدودیتهای پژوهش..... ۱۳۹-۱۴۰

۵- فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهاد

۱- ۵- مقدمه..... ۱۴۲

۲- ۵- بحث و نتیجه گیری..... ۱۴۲-۱۵۳

۳- ۵- پیشنهادات..... ۱۵۳-۱۵۷

۴- ۵- موضوعات پیشنهادی برای پژوهشهای آتی..... ۱۵۸

پیوست ها

پرسشنامه

فصل اول

کلیات پژوهش

بدون شک میتوان گفت که خانواده یکی از مهم ترین نهادهای جوامع بشری در طول تاریخ بوده است. خانواده علاوه بر این که محیط امنی برای زندگی اعضای خانواده میباشد، بلکه یکی از مهمترین وظایف جامعه را که همانا تربیت و جامعه پذیری کودکان و یا نسلهای آینده می باشد را بر عهده دارد. هرچند در جامعه پذیری افراد، نهادهای دیگری نیز چون مدرسه، وسایل ارتباط جمعی و ... نیز می توانند دخیل بوده و مؤثر واقع شوند، با این وجود، بسیاری از اندیشمندان بر این عقیده می باشند که اصول، افکار، اندیشه ها، نگرشها و جهت گیریهای هر فردی در خانواده شکل میگیرد که همراه با تجربیات ناشی از شرایط عینی خانواده، سبب می شود که هر کودک جداگانه و متفاوت، اجتماعی گشته و پا به جامعه بگذارد. بنابر این هر انسانی پس از تولد، تحت تأثیر محیط اجتماعی - فرهنگی خاص خود پرورش یافته و طی رشد خود آگاهانه یا معمولاً ناخودآگاهانه ارزشها، هنجارها، نظامهای سمبلیک، نقشهای اجتماعی و نظایر آن را فراگرفته و درونی می کند و در واقع تولد در هر قشری از جامعه سبب پرورش و تربیت افرادی می شود که در بزرگسالی ارزشها، هنجارها، نگرشها، نقشها و حتی چگونگی استفاده از علائم و سمبلهای کلامی متفاوتی را داشته باشند. بنابر این اینکه گفته می شود سرنوشت هر کودکی را خانواده تعیین می کند، اگرچه این سخن نمی تواند به صورت مطلق پذیرفته شود اما نشاندهنده نقش خانواده در رشد کودک می باشد.

در حال حاضر خانواده ها با انواع آسیب های اجتماعی روبرو هستند که یکی از تاثیر گذارترین آنها، اعتیاد سرپرست و به عبارت دقیق تر تاثیر پدر معتاد بر روی رشد و جامعه پذیری فرزندان می باشد. با توجه به اینکه در جامعه ما از دیر باز پدر نقش سرپرست را داشته و نقش کلیدی را در

خانواده ایفا می کرده است اعتیاد وی به عنوان یکی از اعضای مهم خانواده برای سایر اعضا خصوصاً کودکان آسیب زا می باشد. بنا بر این پژوهش حاضر سعی دارد تا رابطه اعتیاد سرپرست خانواده با چگونگی جامعه پذیری فرزندان را مورد بحث و بررسی قرار دهد.

۲-۱- بیان مسئله

بدون شک می توان گفت اعتیاد به مواد مخدر یکی از بزرگترین بلاهای اجتماعی قرن حاضر می باشد که تمامی اقشار جامعه از بی سواد و تحصیل کرده، به گونه ای با آن درگیر هستند. سازمان بهداشت جهانی مسأله اعتیاد به مواد مخدر را در کنار سه بحران اصلی دنیا یعنی بحران محیط زیست، بحران تهدید اتمی و بحران فقر از جمله مسائل اساسی بر شمرده است.

در حال حاضر یکی از عوامل بروز آسیب های فردی و اجتماعی متعدد در چند دهه اخیر در پیکره خانواده را می توان ناشی از اعتیاد خصوصاً اعتیاد سرپرست خانوار و به عبارتی دقیق تر پدر خانواده و تاثیرات مخرب آن بر جامعه پذیری فرزندان تلقی نمود از سوی دیگر یکی از عمده ترین دلایل بزهکاری، ترک تحصیل فرزندان، فرار فرزندان از خانه، طلاق، اختلافات زناشویی، اعمال خشونت علیه زنان و فرزندان و وجود درگیری و تنش بین والدین و... در بسیاری از تحقیقات و بررسی های صورت گرفته از سوی محققین و اندیشمندان، اعتیاد و وابستگی دارویی پدر بعنوان عنصر اصلی خانواده، عنوان گردیده است، زیرا رشد سالم و متعادل فرزندان، در محیط سالم و امن خانواده امکان پذیر بوده و باعث جامعه پذیری متعادل فرزندان در اجتماع می گردد.

اعتیاد سرپرست خانوار در دراز مدت عوارض جبران ناپذیری بر جامعه پذیری فرزندان بر جای گذاشته و سبب عدم تعادل در زندگی خانواده و فرزندان می شود، زیرا دگرگونیهای دوران کودکی خمیر مایه و زیربنای شخصیت افراد را تشکیل می دهد. **جامعه پذیری** در واقع فرایندی است که در جریان آن فرد باورها، نگرشها، ارزشها و هنجارهای موجود در فرهنگ خود را فرا می گیرد با مجموعه ای از بایدها و نبایدها آشنا گردیده و بالاخره نقشهایی را در اثر ارتباط با دیگران یاد می گیرد و شخصیتی کسب می کند و از طریق آن فرا می گیرد چگونه در وضعیتهای گوناگون پاسخگوی انتظارات جامعه باشد. به عبارتی دیگر **جامعه پذیری** جریان فراگیری رفتارها و قابلیتهای لازم ایفای یک نقش اجتماعی خاص است که قسمت عمده این آموزشها در دوران کودکی و نوجوانی فرد و در درون خانواده توسط والدین صورت می گیرد به گونه ای که چنانچه فرد در این دوران واکنش غلطی انجام دهد تنبیه می شود و بر عکس. و این روند کنش و واکنش بین فرزندان و والدین آنقدر تکرار می شود تا فرد اعمال و رفتارهای بهنجار و نابهنجار را از هم تشخیص دهد و آنها را ملکه ذهن خویش نماید.

در خانواده هائی که در اثر اعتیاد سرپرست خانواده، والدین نمی توانند به خوبی از عهده ایفای این نقش برآیند، فرزندان به بار می آیند که ممکن است از نظر باورهای اخلاقی و مذهبی سست بوده و کمتر ارزشهای اجتماعی را پذیرا شوند و در برخورد با بسیاری از مشکلات به خاطر اعتقادات و باورهای ضعیف و عدم توجه به ارزشها و هنجارها و قوانین حاکم بر جامعه، زود دچار یاس شده و حتی برای رسیدن به اهداف مشروع از وسیله های نامشروع استفاده نمایند. چنین افرادی ممکن است افرادی بی مسئولیت و لاپابالی بار بیایند که کمتر به وظایف و نقشهای خویش آشنا بوده و کمتر در انجام وظایف خویش مسئولیت پذیر باشند.

همچنین اعتیاد سرپرست خانوار و غیبت‌های بیش از حد وی از خانه، کنترل و تسلط بر فرزندان را کاهش داده و این عادت را به فرزندان انتقال می‌دهد که این مسئله ممکن است موجب بی‌بندوباری اعضای خانواده و فرزندان شده و با توجه به عدم نظارت صحیح، زمینه‌گرایش فرزندان به سوی دوستان ناباب و بزهکاری و حتی در بسیاری از اوقات گرایش به استعمال مواد مخدر فراهم شود. در چنین مواردی کودکان ممکن است سعی کنند قسمت عمده وقت خود را به بطالت سپری کنند و ادامه چنین رویه‌ای موجب می‌شود فرزندان در ارتباطات خویش با همسالان خود دچار مشکل شده و کمتر با آنها سازگار شوند و چنین مشکلاتی اکثر اوقات در اجتماع و حتی محیط مدرسه نیز رخ داده و اولیاء و معلمان مدارس را با مسائل مختلف روبرو می‌سازد.

با توجه به نظریات مختلفی که هر کدام از اندیشمندان در آثار خود بر جای گذاشته‌اند و همچنین تحقیقات متعددی که در این امر صورت پذیرفته و همچنین بررسی نظرات صاحب‌نظران این علم و افرادی که درون جامعه مورد مطالعه ما قرار گرفته‌اند ما را به این امر رهنمون می‌کنند که آیا اعتیاد سرپرست خانواده با چگونگی جامعه‌پذیری فرزندان رابطه دارد؟ اگر پاسخ مثبت است این مسئله تا چه حد در جامعه‌پذیری فرزندان مؤثر است؟

۳-۱- انگیزه پژوهشگر

یکی از عمده‌ترین دلایلی که باعث گردید محقق موضوع پایان‌نامه خود را به تحقیق در زمینه اعتیاد سرپرست خانوار و رابطه آن با جامعه‌پذیری فرزندان، اختصاص دهد انجام جلسات کار گروهی و به عبارتی مددکاری گروهی با جانبازان جنگ تحمیلی، همسران و فرزندان آنان در سه

شهرستان آستارا، تالش و رضوانشهر بود که به علت مصرف مداوم و بیش از حد داروها و مسکن های بسیار قوی، بسیاری از این افراد متأسفانه به این مواد اعتیاد پیدا کرده بودند که همین مسئله باعث گردیده بود بسیاری از آنان نتوانند از عهده انجام امور روزمره خویش برآیند و برخی از آنان مشکلات و معضلات بسیاری را برای خانواده خویش به وجود می آوردند.

یکی از این افراد که در جلسات گروهی شرکت می کرد عنوان می نمود که در

هر وعده غذایی حدود ۲۳ عدد قرص مصرف می کند ایشان وقتی در جلسات

گروهی شرکت می کرد، تعادل روحی و روانی نداشت در اکثر جلسات به

صورت غیر منظم شرکت می کرد و چهره خواب آلودی داشت و با کوچکترین

مسئله ای از کوره در می رفت و عصبانی می شد حالتهای توهمی، پرخاشگری

و ... در رفتارهای ظاهری وی کاملاً به چشم می خورد. به گونه ای که در یکی

از جلسات گروهی با یکی از اعضای گروه درگیری شدیدی پیدا کرد که با

وساطت مسئولین مرکز از گروه خارج گردید. مصاحبه ای که توسط محقق با

همسر مدجو انجام گرفت عنوان می کرد که شوهرش در خانه تعادل روحی و

روانی ندارد اکثر مواقعی که در خانه سپری می کند با وی و فرزندانش درگیر

شده و آنها را مورد اذیت و آزار جسمی و روحی قرار می دهد وی عنوان

می کرد که به خاطر همین مسئله با اقوام و حتی خویشاوندان نزدیک هم قطع

رابطه کرده اند یکی دیگر از همسران عنوان می کرد که شوهرش تمام حقوقی

را که می گیرد صرف عیاشی و خوش گذرانی با دوستان نابابش می کند و

برخی از اوقات نیز آنها را به خانه می آورد و اکثراً در جلوی بچه ها با

دوستانش مواد مخدر و مشروب مصرف می کنند برخی از همسران نیز این موضوع را تأیید می کردند. مواردی چون افت تحصیلی فرزندان، افسردگی، ناراحتیهای روحی و روانی، حالتهای پرخاشگرانه و ... را که حاصل حضور شوهران در خانه بود را، مورد تأیید و تأکید قرار می دادند. بر همین اساس انجام این جلسات گروهی محقق را بر آن داشت تا عنوان پایان نامه خویش را در خصوص رابطه اعتیاد سرپرست خانواده با چگونگی جامعه پذیری فرزندان قرار دهد.

۴-۱- هدف اصلی پژوهش

هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه اعتیاد سرپرست خانواده با چگونگی جامعه پذیری فرزندان می باشد.

- اهداف فرعی پژوهش

۱- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و اطاعت و پیروی کردن فرزندان از پدرشان

۲- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و احترام گذاشتن فرزندان به پدرشان

۳- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و مشارکت داوطلبانه فرزندان در امور

منزل

۴- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و سازگاری فرزندان با همسالان خویش

۵- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و میزان توجه پاسخگویان به وضعیت

ظاهری خویش

۶- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و ارتباط متقابل و صمیمانه فرزندان با

معلمین

۷- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و تبعیت و حرف شنوی فرزندان از

دستورات معلمین

۸- بررسی و تعیین رابطه بین اعتیاد سرپرست خانوار و تمایل فرزندان به معاشرت با دوستان

ناباب

۵-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش

از منظر جامعه شناسی و تاریخ، خانواده ابتدائی ترین نهاد جامعه بشری می باشد به گونه ای که این نهاد همیشه توجه متفکرین، پژوهشگران و محققین علوم انسانی را از دیدگاههای مختلف جهت شناخت بهتر و دقیقتر به خود جلب کرده است، چون خانواده به عنوان اولین آموزشگاه بشری بر اساس نوع رابطه با فرزندان بیشترین تاثیر را اولاً: بر چگونگی شخصیت روانی، اجتماعی و فرهنگی

و جامعه پذیری فرزندان دارد ثانياً به صورت غیر مستقیم جامعه را متاثر از نوع روابط و فرهنگ خود می کند و در واقع به مرور زمان تغییر در خانواده موجب تغییر فرزندان و دگرگونی در جامعه می شود می توان گفت سلامت جامعه همواره در گرو سلامت خانواده است و در واقع ریشه و اساس بسیاری از کج رفتاری ها و انحرافات اجتماعی در درون این نظام کوچک اجتماعی جای دارد و در واقع بخش عمده جامعه پذیری فرزندان هنوز در درون نظام خانواده صورت می گیرد و بر همین اساس اختلال در کانون خانواده علاوه بر اینکه موجب ایجاد هرج و مرج و به وجود آمدن مشکلات متعددی می شود، بلکه کارکرد جامعه پذیری و الگو برداری فرزندان را دستخوش تغییرات مختلف می کند و با توجه به ارتباط تنگاتنگ خانواده با جامعه، این مشکلات گریبان جامعه را هم گرفته و جامعه را نیز با مسائل متعددی در گیر می کند.

هر چند در خصوص اعتیاد در اکثر جوامع و علی الخصوص در جامعه ما تحقیقات و پژوهش های متعددی صورت گرفته است اما افزایش روز افزون اعتیاد و خصوصاً ترویج آن در میان اقشار کم سن و سال و حتی نوجوانان، ضرورت انجام تحقیقات در این موضوع را بیشتر می کند از طرف دیگر مطالعه بر روی رابطه اعتیاد سرپرست خانوار با چگونگی جامعه پذیری فرزندان که از اهمیت بسیاری برخوردار است جزء موضوعات مهمی می باشد که در این زمینه تحقیقات کمتری در ایران صورت گرفته است، و ضرورت انجام چنین تحقیقاتی در جامعه فعلی بیشتر احساس می شود.

۶-۱- فایده پژوهش

هدف نظامهای سلامت و رفاه اجتماعی در هر کشور، ارتقای کیفیت زندگی مردم است. پژوهش می تواند از طریق ارائه رهنمود در جهت طراحی و اجرای سیاستها و برنامه های اجتماعی و بهداشتی، نقش عمده ای در تحقق این هدف ایفا نماید. بیش از یک دهه است که مجامع بین المللی به